

Sentyabrın 23-də Təhsil Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə "Arsak toponiminin elmi mənaşın" dair onlayn webinar təşkil edilib.

Vebinarda Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Tarix İnstitutunun elmi işçisi Ramin Əlizadə və media nümayəndələri iştirak edib.

Vebinarda çıxış edənlərin Ramin Əlizadə "Arsak toponiminin elmi mənaşını" barədə məlumat verib. Bildirib ki, əslində "Arsak" adı "Sak" etnonimindən yaranıb, doğrudan tələffüzü "rsak" olmu, mənası isə "Sak ər, ərni" deməkdir. Orta əsrlərdə dövründə Alban apostol kilsəsinin mərkəzi olan "Gəncsə" məbədinin kitabındakı "Alban-Xaç"ın kənyazı Həsən Cəlal "Uca və böyük rsak ölkəsinin hökmdarı, Alban vilayətinin çarı Böyük Həsənin nəvəsi, Vaxtanqın oğlu" kimi yad edilir. Bu kitabın əcdadlarındakı qədim türk boyuna mənsub olan "rsak" soyundan olması bir daha təsdiq edir.

Ramin Əlizadənin sözlərinə görə, XVIII əsrdə Qarabağın daşlıq hissəsində yaşayan Alban xristian məlikləri "Pyotr və İlyekaterinaya" yazdıqları məktublarında özlərini "Arəki soyundan olan Alban türkləri" adlandırıblar. "Arsak" adı bir çox mənbələrdə "Arəki" kimi də xatırlanaraq "Sak" etnonimi Cənubi Qafqaz regionunda, o cümlədən Azərbaycanın razisində və Sasn yaylaq-qalaq maldarlığı dövrü qəbilələri və atçılıqla məşğul olan türk boylarına verilmə ümumi addır. Azərbaycanın imalında qədim yazı mənbələrində bəhs olunan "Sakasena", "Balasakan" (Sak düzü), "Maskut" (Massaget) toponimləri, hazırda isə Azərbaycan Respublikasında "ki" şəhrinin, Zaqatala rayonunun, Zəngəzurda "Sisakan" (Sisian) rayonunun, "ki" kəndinin adları məhz "Sak" türklərinin adı ilə bağlı olaraq meydana gəlir. "Loru-Pəmbək" razisində Gözdəli kəndinin türksoylu boylarından biri "rsak"larıdır adətən tanındı.

Ramin Əlizadə qeyd edib ki, "rsak" adı ermənicə təhrif olunmuş "Artsax" formasında sonradan elmi dövriyyəyə daxil edilib.

Sonra webinar iştirakçıları maraqlandıran suallar cavablandırılıb.